

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Sedmíkráska, o.p.s.
Bezručova 293, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

ŽIVOT SE ZNEVÝHODNĚNÍM ZRAK

Autor: Pavla Jalůvková

Vytvořeno: únor 2013

Název: VY_32_INOVACE_PRV_15_SMYSLY

3. – 5. ročník

Projekt Sedmíkráska

CZ.1.07/1.4.00/21.3812

Vzdělávací oblast, tematický okruh, téma vzdělávacího materiálu:	Metodický list, anotace:
Základní vzdělávání, 1. stupeň. Mezipředmětové vztahy: Člověk a jeho zdraví, slohová a komunikační výchova. Člověk a jeho zdraví, lidské smysly - zrak.	Tato interaktivní prezentace je určena pro žáky 1. stupně. V jednotlivých krocích přibližuje život se znevýhodněním - onemocnění zraku (septooptickou dysplazií). Po seznámení s tematikou je výstupem krátká úvaha žáků na téma, jaká úskalí s sebou nese život se zrakovým znevýhodněním.

ŽIVOT SE ZNEVÝHODNĚNÍM OČNÍ VADA

Co je to vlastně oční vada?

Oční vada je porucha vidění.

Oční vady jsou vrozené, jiné vznikají důsledkem namáhání očí nebo úrazem a některé přichází s věkem.

Některé druhy očních vad

- Krátkozrakost
- Barvoslepost
- Slabozrakost
- Slepota
- Astigmatismus
- Šedý zákal
- Šilhání

Popis očních vad

- **Krátkozrakost** - zamlžené vidění do dálky, neostré vidění do dálky, mhouření očí ve snaze zaostřit, tuto vadu kompenzují brýle
- **Barvoslepost** - ztráta schopnosti vidět a rozlišovat barvy
- **Slabozrakost** - snížení zrakové ostrosti, v tomto případě se používají brýle
- **Astigmatismus** - zaměňování podobných znaků (písmena M - N, číslice 8 - 0)
- **Šilhání** - viditelné odchýlení oka ze správného směru, dvojité vidění, tupozrakost, špatná orientace

Popis očních vad

- **Úplná slepota** - je trvalá a úplná ztráta zraku, kdy nemocný nemůže vůbec vnímat světlo
- **Šedý zákal** - jako by jste se dívali přes špinavé sklo nebo pomalu zamrzající okno

Septooptická dysplazie

- **Co je to septooptická dysplazie?**
- Septooptická dysplazie nepatří do skupiny běžných zrakových vad.
- Je to vada zraku, při které nemocný vidí ostře maximálně do 20 cm a nemá žádné prostorové vidění. Vidí asi tak, jako byste se dívali přes ruličku toaletního papíru obaleného z obou stran igelitovými sáčky.

Septooptická dysplazie

- **Proč jsem na ukázkou vybrala zrovna septooptickou dysplazii?**
- Ve své praxi jsem se osobně setkala s touto oční vadou u žáka třetí třídy. To, že to chlapec nemá vůbec jednoduché, si mohly vyzkoušet děti z celé naší školy.
- Asistent pedagoga, spolužáci žáka 3. třídy a chlapec s touto oční vadou vyrobili dle rad odborníků speciální brýle simulující tuto oční vadu. K tomu děti za pomoci asistenta pedagoga a třídního učitele připravily jednotlivá stanoviště.
- Na stanovištích si děti vyzkoušely běžné denní činnosti žáka 3. třídy, a to vše s brýlemi, které simulují oční vadu.

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Seznam stanovišť

1. **Kompenzační pomůcky** - čtení pomocí optické lupy
2. **Skládačky** - puzzle, navlékání korálků, stavba komínů z kostek
3. **Relaxace** - gymnastický míč, balanční plošina, masáž na dece
4. **Zavazování bot, krájení chleba** - 😊
5. **Skládačky z papíru** - složit lodičku či parník, vystřihnout obrázek
6. **Rýsování** - narýsovat domeček
7. **Práce na PC** - jednoduchá obsluha PC
8. **Pohybové aktivity** - skákání přes švihalo, házení míčem ve dvojici

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Skládačky

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Relaxace

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Zavazování bot, krájení chleba

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Skládačky z papíru

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Rýsování

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Práce na PC

Co si děti mohly vyzkoušet na stanovištích?

Pohybové aktivity

Jak se žáci cítili s tímto čtyřiceti pěti minutovým znevýhodněním na stanovištích?

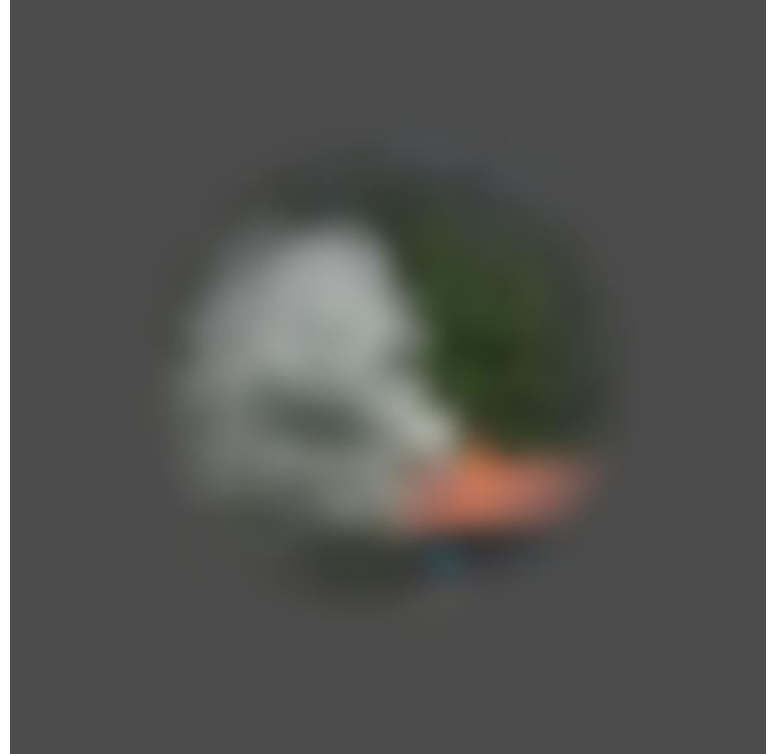
- V prostoru se necítily bezpečně.
- Jelikož jsou brýle bez periferního vidění, někteří žáci vráželi do svých spolužáků anebo trpěli nepříjemnými pocity, že je někdo za zády sleduje.
- Při malování, rýsování, vystřihování a čtení se děti v lavici velmi hrbily a kroutily. A to proto, že opravdu ostře viděly pouze do dálky 10 – 20 cm.
- S touto vadou bylo téměř nemožné chytit letící míč od spolužáka.
- Skok přes švihadlo byl velmi obtížný.
- Žáci si uvědomili a pocítili, že zhoršený zrak má obrovský vliv na tělesnou rovnováhu.
- Někteří jedinci si povšimli, že špatná kvalita zraku má i své výhody, a to, že jejich ostatní smysly jsou bystřejší. Zejména sluch.

Jak se žáci cítili s tímto čtyřiceti pěti minutovým znevýhodněním na stanovištích?

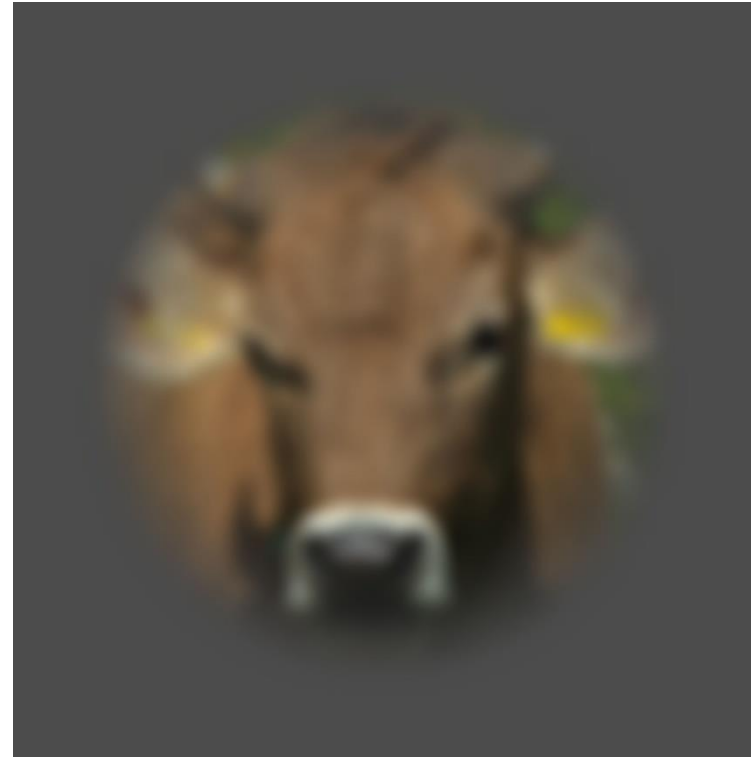
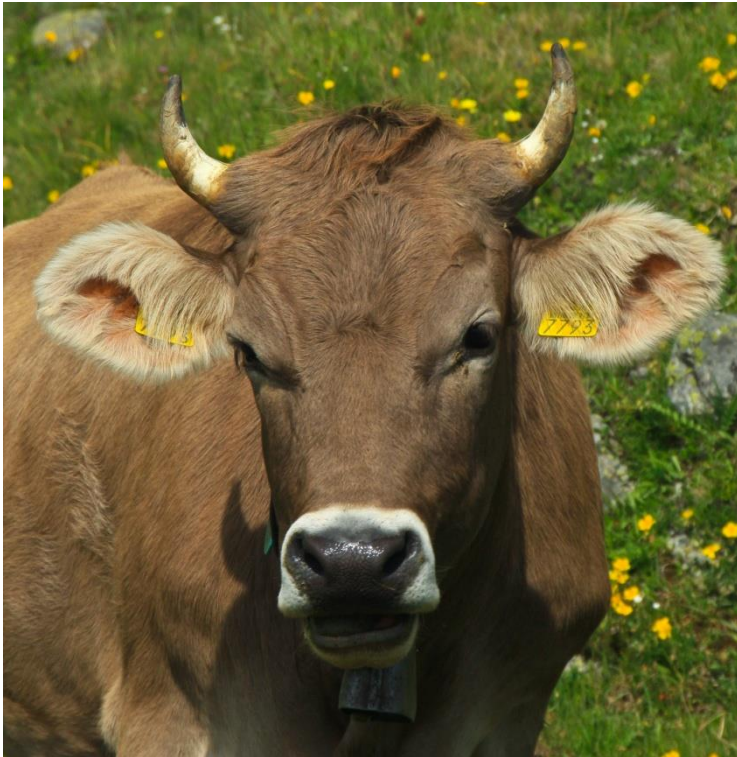
- Dětem vadilo, že nevidí na druhý konec třídy.
- Při pohledu z okna neviděly téměř nic.
- Došlo jim, že by při pohledu z rozhledny taky nic neviděly, maximálně nějaký šedý obrys krajiny či budovy.
- Navlékání korálků bylo velmi namáhavé.
- Na některých stanovištích byla činnost velmi náročná na oči. Proto děti navštěvovaly relaxační koutek, kde mohly na chvíli zavřít oči a nechat si namasírovat obličej.
- Po 45 minutách byli všichni žáci rádi, že mohli odložit brýle a dívat se na svět kolem sebe bez omezení.
- Žáci mohli alespoň trochu pochopit život s omezením.

Názorná ukázka rozdílu vnímání světa zdravýma očima a očima se septooptickou dysplazií.

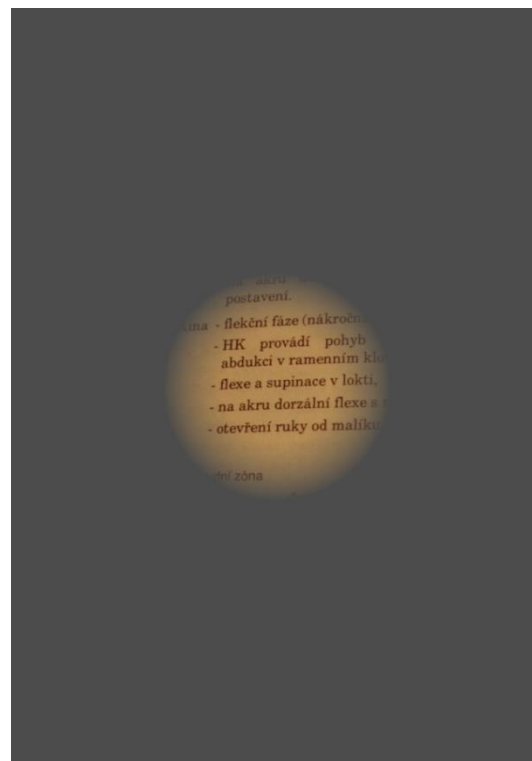
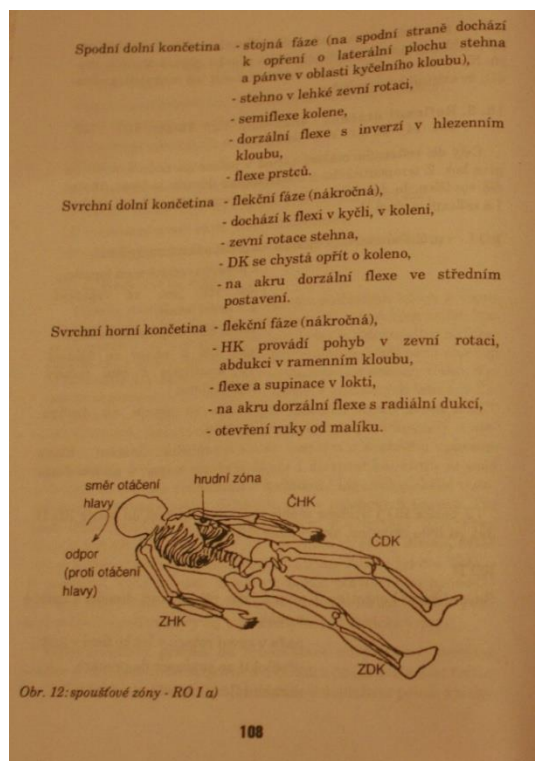
- První fotografie je vždy viděna zdravým zrakem a druhá fotografie je simulace oční vady.

Názorná ukázka rozdílu vnímání světa zdravýma očima a očima se septooptickou dysplazií.

Názorná ukázka rozdílu vnímání světa zdravýma očima a očima se septooptickou dysplazií.

Závěrečný úkol

- Napiš krátkou úvahu o tom, jak by se tvůj život změnil, kdybys měl/a nějakou oční vadu.